

DANISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
DANOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
DANÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 17 May 2004 (morning)
Lundi 17 mai 2004 (matin)
Lunes 17 de mayo de 2004 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A — HØJSKOLER

Højskoler er for alle. Hvert år vælger 8-10% af danske unge at tage på højskole. 40-45.000 voksne gør det samme.

1. **Ærø Folkehøjskole** - Sang, musik og teater. Det er hvad vi er gode til!

Vi bor i det tidligere badhotel et stenkast fra det sydfynske ø-hav og midt i det smukke Ærøskøbing. Unikke rammer for et intenst ophold med små hold, nærvær og kvalificeret undervisning. Hos os lærer du en masse, og hver dag bliver du inspireret, udfordret og hjulpet på vej af et hold kompetente lærere. Du bliver en del af et tæt miljø omkring musik, sang og teater. Her møder du nye mennesker og knytter venskaber. På Ærø ligger oplevelser for livet og venter...

2. **Høj på sport?**

Er ord som træning, adrenalinsus, uddannelse og samvær med andre unge noget, der tiltaler dig? Holder du af udfordringer, og betragter dem som en del af din personlige udvikling? Så er Aalborg Sportshøjskole måske noget for dig. Det er idrætshøjskolen for alle med interesse for sport. Du behøver ikke have specielle sportslige forudsætninger for at starte her.

3. ANDEBØLLE UNGDOMSHØJSKOLE

Højskole for 16½ - 19 årige.

15 Andebølle Ungdomshøjskole ligger natursmukt 17 km vest for Odense. Vores højskole henvender sig til alle unge, der sammen med andre ønsker udfordring, oplevelse og ny viden. At vælge højskole er også at indgå i et fælles dagligt arbejde, madlavning og rengøring, at græde og grine, og tage hinanden alvorligt. I undervisningen beskæftiger vi os med ansvaret for naturen og miljøet, fredelig sameksistens og de kulturelle mangfoldigheder. Sammen tager vi stilling til verden omkring os og følgerne af vores handlinger.

4. ULDUM HØJSKOLE

20 Uldum Højskole er en moderne højskole, der giver den enkelte stor frihed og mange valgmuligheder. Vi er en af landets største almene højskoler, hvor du kan møde spændende og engagerede unge med vidt forskellige erfaringer og baggrund. Vi har elever fra det meste af landet, Norden, Europa, og resten af verden! Vi har ikke linier eller obligatoriske fag, men derimod et meget bredt og omfattende fagudbud og meget fine undervisningsfaciliteter med egen svømmehal, musikhus, mange kreative værksteder, udendørsbaner til
25 beachvolley og basket, café og lækre værelser. Du kan frit sammensætte dit ugeskema ud fra mere end 50 forskellige fag.

TEKST B

Krigen mod bilismen må høre op

Krigen mod bilismen må holde op. Det er lykkedes aggressive miljøforkæmpere at bilde befolkningen ind, at biltrafik rummer et miljøproblem i sig selv. Disse mennesker er nogle af de mest konservative og forandringsmodvillige. De tåler slet ikke forskel på folk, og deri skal deres sande modstand mod bilisme forstås.

5 I dag er busser et større miljøproblem end biler. Busser kører på diesel, der forurener med sod og partikler. Benzindrevne biler er bortset fra en smule CO2 stort set forureningsfri. Når miljøforkæmpere kræver busser frem for biler er de fuldstændigt galt afmarcheret.

10 I kampen mod bilerne har Københavns Kommune ensrettet og lukket veje, indført busbaner, forlænget det røde lys i lyskurvene osv. Resultatet af kommunens trafikpolitik er blevet et trafikalt ødeland. Det er imponerende, at det er lykkedes trafikplanlæggerne i København at opnå kaos til trods for, at man faktisk skal helt til Tirana, hovedstaden i Europas fattigste land, for at finde en lige så lav biltæthed som i København.

15 Embedsmænds og politikeres regulering af biltrafikken i København er blevet det største trafikpolitiske problem. Hvor lang tid skal der gå, før de begynder at investere i de veje, der virkelig er brug for? Hvordan kan politikerne komme til den stik modsatte konklusion: at jo mindre man investere jo bedre løsninger får man? Faktisk mener mange af dem jo, at blot man opkræver en afgift forsvinder bilerne som dug for solen. Disse holdninger er temmelig naive og afslører samtidigt en dårlig forståelse for trafikale netværks samfundsnytte og funktion.

20 Måske mangler der reel oplysning om den samfundsøkonomiske nytte af et godt transportnetværk? Værdien af vejnetværket i hovedstadsområdet er langt større end værdien af det kollektive netværk (busser, S-tog, Metro). Køreplaner for busser og tog er stive og rigide modsat individuel transport i bil, som er fleksibel og dynamisk. Visionen om at kunne lave et godt kollektivt transportnetværk, der kan erstatte biltrafik, er simpelthen urealistisk.

25 Embedsmænd og politikere må lægge sig i selen for at udbygge hovedstadens infrastruktur, således at vejnetværket bliver bedre, og den gennemkørende trafik bliver ledt uden om centrum, hvor der er stor trængsel. Planlæggerne bliver nødt til at se biltrafikken som det primære og bærende transportnetværk i regionen. Samtidig bliver de nødt til at indse den kollektive trafiks begrænsning. Kollektiv trafik er velegnet til at flytte store masser ad begrænsede trafikale akser. Som sådan passer det fint til et industrisamfund, hvor store masser af homogene arbejdere flyttes
30 fra store ensartede boligområder til store ensartede industriområder. Videnssamfundet og den post-industrielle økonomi stiller bare helt andre krav. Her er generelt større pendlerafstande og mange forskellige arbejdspladser og boligområder. Den kollektive trafik kan derfor højst blive et supplement til biltrafikken.

Med venlig hilsen,
Thyge Brønd
Trafikforsker
København S

Blank page
Page vierge
Página en blanco

TEKST C

Du lille

- Hun spillede bold med sin bror på legepladsen en dag. Det må have været en søndag, de var helt alene på den store plads. Det var den dag, hvor det havde taget hende lang tid at stå op; hele dagen forekom det hende, at hun havde vasket sig og klædt sig på og var blevet til én, der var vokset og kunne sætte sig ved et spejl og lægge grønt på øjnene. Hun havde igen den fornemmelse - af at være ude i det fri og på én gang være iklædt
- 5 en tværstribet blå-hvid trøje og jadegrønne øjenlåg. Gummisko og flettet hår.
- Boldspillet var ikke i den forstand alvorligt. Ligesom bolden de spillede med slet ikke så alvorlig ud, den var lidt for lille og allerede helt blød og sammensunken.
- Der skete ingenting. De sparkede blot så hårdt de kunne til den bold, for der var jo ikke liv i den. Hun tænkte på, at ingen så hende. At det var en meget fri og også lidt skuffende fornemmelse. Så røg bolden over muren,
- 10 ind i den fremmede gård ved det fremmede hus. Hun tænkte allerede og skulle lige til at sige:
- Det var den bold, den var nu heller ikke meget værd. Men hun holdt lige i det øjeblik meget af den.
- Så hørte de stemmer. Og pludselig viste det sig, at der var en forbindelse mellem gården og legepladsen. En stor port, som var gået i et med muren, viste sig at kunne åbnes indefra. Og ud kom nogle meget store drenge, næsten voksne.
- 15 - Er det jeres bold? Sagde de først henkastet, en af dem havde bolden i hånden.
- De sagde ja.
- Så så drengene nærmere på dem.
- Sådan en lille pige, sagde den ene, - det var da ikke dig, der sparkede den over?
- Hun sagde ingenting.
- 20 - Hun er nu ikke så lille endda, sagde den anden, - slet ikke så lille endda.
- Hun vidste med det samme ikke, om hun skulle føle sig ganske uformelig, for høj og for bred, for langt hår og for meget næse og for bare arme. Eller om hun skulle føle sig lige så voksen som de. Eller om de havde set det grønne på øjnene og syntes det så åndssvagt ud eller syntes det så mystisk ud, som hun helst ville have. Men hun havde især en fornemmelse, som hun havde oplevet før.
- 25 De *var* nysgerrige, og de havde lyst til at føle på hende, men af en eller anden grund måtte de ikke. Og de måtte heller ikke vise det. Hun var lidt bange.
- Må vi få bolden? spurgte hun.
 - Den kan tale, sagde den ene dreng, men det lykkedes ham ikke at se rigtigt onskabsfuld ud.
 - Det er vist en hun, sagde den anden.
- 30 Hun var pludselig helt sikker på, at det jadegrønne ikke havde været helt forgæves. Selv om det føltes intenst ubehageligt sammen med gummiskoene og fletningerne, og det udmærket at kunne sparke til en bold, dét ikke at være så lille endda.
- Men det er nu ikke nogen rigtig dame, sagde ham, der havde bolden til sidst.
- Og kastede den hen til hende med en meget hård bevægelse.
- 35 - Synes du hun er pæn? spurgte han sin kammerat.

- Næh, nærmest tudegrim, svarede han.

Hun rødmede ikke, hun kendte godt de regler, hun vidste godt, at hun var meget mere tudegrim end hun var pæn, men også mere mystisk, hvad enten det nu kunne ses eller ikke. Måske kunne det slet ikke ses.

- Men hvis det sker igen...sagde den ene.

40 - Så kommer vi og tager jer, sagde den anden.

Så gik de. Den ene fløjtede.

Hun var ikke bange mere. Hun havde meget lyst til at gå med det samme.

Men også meget lyst til at sparke bolden over muren. Med vilje.

Juliane Preisler

TEKST D

Rejseholdet

Rejseholdet er baseret på grundliggende spændende historier, menneskelige konflikter samt det medrivende element, der ligger i ethvert opklaringsarbejde.

5 Centrum i tv-serien er en håndplukket gruppe kriminaleksperter fra Rigspolitechefens Rejseafdeling - de er eliten blandt danske politifolk og tror på, at forbrydelse ikke må kunne betale sig. Det er deres opgave at opklare de tilsyneladende uopklarlige forbrydelser, der hvert år finder sted rundt omkring i landet.

10 Det er en gruppe, der ved, at de kun ved fælles hjælp kan fange gerningsmanden. De ved også, at der bag enhver forbrydelse findes menneskelige konflikter og sociale omstændigheder, som udgør det net, Rejseholdet skal trænge igennem. Samtidig er gruppen presset af en ledelse, der vil se flere resultater for færre penge.

15 Rejseholdet bliver tilkaldt, når en forbryder er på fri fod et sted i Danmark, den lokale befolkning er opskræmt, og de lokale politimyndigheder ikke kan komme videre i sagen. Rejseholdet er en fast sammentømret gruppe - hver for sig specialister. De er udholdende, omhyggelige og tålmodige - og deres opklaringsprocent er høj. De medbringer det bedste udstyr - og de overtager ledelsen af opklaringen.

20 Man følger dem i marken, ved gennemgang af spor og afhøring af pårørende, vidner og mistænkte. For Rejseholdet er det kun sagen, der tæller - alt bliver blotlagt, også selv om det kan få voldsomme konsekvenser for nogen. Det er ikke noget let arbejde, og ofte kompliceres opklaringen af uvedkommende problemer som konflikter med de lokale myndigheder, med deres egen chef eller med pressen. Men de bliver ved - og så begynder de lange afhøringer.

25 Selv om de har vidner, spor og indicier, går de altid efter en tilståelse - og som regel får de deres mand. Det er i disse timer, det kommer til at stå klart for alle, at man jager et bæst og fanger et menneske. Det gør ikke uhyrlighederne mindre - men måske forståelsen større.